



108504 - Geschil over verwijdering leerling. De school hoeft de bekostiging voor de leerling niet over te hevelen naar een particuliere school. De wet biedt daarvoor nog geen grondslag en er is een passend alternatief.

ADVIES

in het geding tussen:

mevrouw [verzoekster], wonende te [woonplaats],
gemachtigde: de heer mr. drs. R.F. Bakker

en

de [verweerder], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [de school],
gemachtigde: mevrouw mr. I.A. Hoen

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 14 november 2018 heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van [de school] om [de leerling] niet meer toe te laten tot de reguliere lessen op de school.

Verweerder heeft op 30 november 2018 een verweerschrift ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 11 december 2018 te Utrecht.

Verzoekster was ter zitting aanwezig, daartoe bijgestaan door de gemachtigde. Verzoekster werd tevens vergezeld door [de leerling], haar dochter en haar zoon. Aan het begin van de zitting heeft [de leerling] enkele vragen van de Commissie beantwoord. Daarna heeft zij samen met haar broer de zitting verlaten.

Namens verweerder waren aanwezig ter zitting de bestuurder, de rector en de zorgcoördinator. Het samenwerkingsverband werd ter zitting vertegenwoordigd door de consultant.

2. DE FEITEN

1. Verzoekster is de moeder van [de leerling]. [de leerling] is geboren op [geboortedatum] 2004.
2. Sinds het schooljaar 2016-2017 volgt [de leerling] vwo op [de school].
3. Op school was bij [de leerling] sprake van gedragsproblemen.
4. [de leerling] is op 29 januari 2018 gestart bij een time-out voorziening. Het betreft een bovenschoolse voorziening. Deze is gehuisvest bij [een andere school].
5. Ten behoeve van de plaatsing bij een time-out voorziening heeft de school op 22 januari 2018 een ontwikkelingsperspectief (opp) voor [de leerling] opgesteld. Het opp is op 23 februari 2018 geëvalueerd.



6. Op 19 maart 2018 vond bij de time-out voorziening een incident plaats tussen [de leerling] en een medewerker van [een andere school]. Na dit incident is [de leerling] niet meer naar de time-out voorziening gegaan.
7. In het eindverslag van het opp is opgenomen dat het advies speciaal onderwijs zal zijn, zoals [school 1] of [school 2].
8. Op 15 april 2018 heeft de school aan verzoekster een aanmeldformulier voor het Transferium [school 1] gestuurd. Bij dit Transferium bleek geen plaats te zijn.
9. Op 19 juni 2018 vond een gesprek plaats tussen verzoekster, [de leerling], de zorgcoördinator van de school en de Toelatings- en adviescommissie (TAC) van het samenwerkingsverband. De TAC adviseert plaatsing van [de leerling] op het vso [school 1], havo/vwo. Op 2 juli 2018 heeft het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) vso afgegeven voor de periode 2 juli 2018 tot en met 31 juli 2022.
10. Tijdens de zomer van 2018 is [de leerling] gestart met een behandeling bij de kinder- en jeugdpsychiatrie.
11. Kort na de zomervakantie bleek dat de gewone klassen op vso [school 1] vol zitten. Er is voor [de leerling] wel plek in de instroomklas van vso [school 1]. In de instroomklas wordt geen les gegeven, maar werken leerlingen op hun eigen niveau onder begeleiding van een docent.
12. Ten tijde van de hoorzitting bij de Commissie volgt [de leerling] geen onderwijs.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

Verweerder heeft geen verwijderingsbesluit of een voornemen daartoe genomen, maar [de leerling] wordt ook niet meer toegelaten tot de school. Verweerder stelt weliswaar dat [de leerling] in de opvangklas op school terecht kan, maar dit is door verweerder pas tijdens de procedure bij de Commissie naar voren gebracht. Doordat er geen (voorgenomen) besluit is, kan een eventuele termijnoverschrijding verzoekster niet worden tegengeworpen. Verzoekster richt zich nu tot de Commissie omdat er nog steeds geen andere passende school voor [de leerling] is. De gedragsproblemen van [de leerling] vinden hun oorsprong in traumatische ervaringen in het verleden. Dit trauma was reeds aanwezig op de basisschool, maar zorgde niet voor noemenswaardige problemen. Daarom is het bij de overstap naar het voortgezet onderwijs ook niet besproken met de school. Het is gaandeweg de periode dat [de leerling] op school zat wel besproken en de school was er derhalve van op de hoogte. Vanwege de puberteit is het trauma gaan opspelen. In het eerste schooljaar waren er echter geen noemenswaardige problemen. Deze zijn ontstaan door interactie met een docent van de school. Hier heeft de school onvoldoende aan gedaan.

Verzoekster kon instemmen met plaatsing van [de leerling] op een time-out voorziening. Verzoekster ging ervan uit dat [de leerling] op een time-out voorziening klassikaal onderwijs op haar niveau zou krijgen. Toen dit niet het geval bleek, heeft verzoekster de time-out voorziening beëindigd.



Na het korte verblijf op een time-out voorziening is in het eindverslag opp opgenomen dat als advies vso werd gegeven terwijl er nog diagnostisch onderzoek moest worden verricht. De vso-scholen waarover is gesproken zijn niet passend (de leerling kon slechts tijdelijk terecht) of hebben geen plek. Er is alleen plaats in de instroomklas bij vso [school 1], maar dit biedt geen klassikaal onderwijs. Omdat het gedrag van [de leerling] verbetert en op het vso sprake is van fysiek (externaliserend) gedrag tussen leerlingen onderling, vindt verzoekster vso niet langer geschikt voor [de leerling]. Ook de kinder- en jeugdpsychiatrie wijst op de negatieve invloeden van het vso voor [de leerling]. [de leerling] wil niet meer terug naar de school. Zij wil een kleinschalige school met weinig prikkels. [school 3] is een passende school. Dit is echter een particuliere school en verweerder wil in de (deel)financiering niets betekenen. Verweerder heeft weinig tot niets gedaan om een andere passende school voor [de leerling] te vinden. Alleen vso-scholen zijn aangedragen. Ook heeft [de leerling] geen huiswerk of anderszins ondersteuning van de school gekregen.

Standpunt verweerder

Er is geen sprake van verwijdering, noch van een voornemen daartoe of van een feitelijke verwijdering. [de leerling] kan naar de opvangklas op de school. Reeds in het schooljaar 2016-2017 waren er aanzienlijke problemen met [de leerling]. Zij was tegen docenten onbeschoft en brutaal. Ook bleven haar resultaten achter. In de tweede klas ging het snel bergafwaarts met [de leerling]. Met name haar gedrag richting de docent Nederlands was problematisch. Ook andere docenten hadden grote problemen om [de leerling] in de klas te handhaven. Ondanks gesprekken veranderde haar gedrag niet. [de leerling] maakte geen huiswerk, spijbelde, blowde onder schooltijd en deed niet mee in de les.

[de leerling] heeft veel gesprekken met de mentor en afdelingsleider gehad maar deze hadden niet het gewenste effect. Ook inzet van een ouderkindadviseur kwam onvoldoende van de grond omdat [de leerling] dit niet wilde. De school heeft regelmatig met verzoekster gesproken over de gedragsproblemen van [de leerling]. In deze gesprekken gaf verzoekster op het laatst aan dat [de leerling] meer nodig had dan het regulier onderwijs kan bieden. In overleg met verzoekster is het zorgadviesteam ingeschakeld. Dat adviseerde plaatsing van [de leerling] op een time-out voorziening. Bij een time-out voorziening kon de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] in kaart worden gebracht en kon [de leerling] haar achterstand wegwerken en gerichte begeleiding krijgen voor haar gedrag. Nadat een time-out voorziening door verzoekster is beëindigd, is plaatsing op het Transferium bekeken om zo de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] verder te onderzoeken. Daar was echter geen plek. Aansluitend heeft verzoekster onderzoek en behandeling aangevraagd bij een ggz instelling, maar daar kon [de leerling] uiteindelijk niet terecht. Ondanks dat de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] nog verder moest worden vastgesteld, was wel duidelijk dat haar ondersteuningsvraag te groot was voor het regulier onderwijs. Daarom is een tlv vso aangevraagd. Verzoekster was het hier mee eens. Desondanks bleek na de zomervakantie dat verzoekster [de leerling] niet bij vso [school 1] had aangemeld. Door afbouw van het Transferium is het vso echter volgestroomd en was er na de zomervakantie geen plek meer. Op aandringen van verweerder kon [de leerling] een plek krijgen in de instroomklas van vso [school 1]. [de leerling] kan in die klas een individueel onderwijsprogramma



volgen op vwo niveau en begeleidt worden door docenten. Een plaats in de instroomklas geeft versneld toegang tot een reguliere klas op vso [school 1].

Vso [school 1] en [school 2] zitten vol. In overleg met het samenwerkingsverband is gekeken naar mogelijkheden buiten [woonplaats]. [de leerling] kan naar [school 1 in vestigingsplaats 2], maar zij kan daar slechts twee jaar terecht omdat die school geen bovenbouw havo/vwo heeft.

De ondersteuning die [de leerling] nodig heeft, kan een reguliere school niet bieden. Verzoekster wijst echter alles categorisch van de hand. Daarom volgt [de leerling] op dit moment geen onderwijs.

Verweerder is financieel niet in staat een plaats op [school 3] (deels) te bekostigen. Bovendien is daar ook geen noodzaak toe nu er passende alternatieven zijn: de instroomklas op vso [school 1] en vso [school 1 in vestigingsplaats 2].

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Voor de afgifte van een tlv wordt een afwegingskader gehanteerd dat uit twaalf onderdelen bestaat. Gebleken is dat ondanks de gesprekken de escalatie van gedrag bij [de leerling] alleen maar toenam. Dit was ook het geval bij een time-out voorziening.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Op grond van artikel 27c lid 2 sub b van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling. Voor wat de beoordeling van de bevoegdheid van de Commissie betreft, stelt zij een voornemen tot verwijderen hieraan gelijk. Verweerder heeft geen (voorgenomen) besluit tot verwijdering genomen. [de leerling] wordt echter sinds 19 maart 2018 niet meer toegelaten tot regulier klassikaal onderwijs op de school. Na het stopzetten van de time-out voorziening heeft de school geconcludeerd dat [de leerling] was aangewezen op vso, zoals blijkt uit het eindverslag van het opp en het bericht van school aan de leerplichtambtenaar van 22 maart 2018. Daarop is een tlv vso aangevraagd en door het samenwerkingsverband afgegeven. Duidelijk is dat verweerder zich heeft ingespannen om voor [de leerling] een andere onderwijsplek te vinden op een andere school. Het aanbod van school om [de leerling] in de opvangklas van school op te vangen is pas in het kader van de huidige procedure bekend gemaakt en aan verzoekster niet officieel aangeboden. Onder deze omstandigheden is naar het oordeel van de Commissie sprake van een feitelijk voornemen tot verwijdering. Dat er geen (voorgenomen) verwijderingsbesluit ligt, doet er niet aan af. De Commissie is derhalve bevoegd.

Voorts oordeelt de Commissie verzoekster ontvankelijk in haar verzoek. In eerste instantie heeft verzoekster samen met de school gezocht naar een passende oplossing. Na de zomervakantie is gebleken dat deze – tenminste volgens verzoekster - nog niet was gevonden. Op dat moment heeft verzoekster zich tot de Commissie gericht. Gezien deze omstandigheden, voor zover er sprake zou zijn van termijnoverschrijding, is verzoekster ontvankelijk in haar verzoek.



Inhoudelijke beoordeling van het verwijderingsbesluit

Op grond van artikel 27 lid 1 derde volzin WVO vindt verwijdering van een leerling niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Formeel is nog geen sprake van definitieve verwijdering zodat slechts tot dit moment kan worden beoordeeld of verweerder overeenkomstig de regels van passend onderwijs heeft gehandeld.

Van verweerder wordt verwacht dat op het moment dat een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte wordt verwijderd wegens handelingsverlegenheid, hij deugdelijk onderzoek heeft gedaan naar het ontwikkelingsperspectief van de leerling en naar de voor de school nog resterende begeleidingsmogelijkheden. Voorts, dat hij een andere passende school heeft gevonden die bereid is de leerling toe te laten.

De Commissie stelt vast op grond van de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen dat bij [de leerling] sprake was van gedragsproblemen op de school. De door de school ingezette ondersteuning leidde niet tot een positieve gedragsverandering bij [de leerling]. Daarop heeft de school een andere vorm van extra ondersteuning ingezet door [de leerling] in samenspraak met verzoekster te plaatsen op een speciale voorziening, een time-out voorziening. De periode bij de time-out voorziening was mede bedoeld om haar ondersteuningsbehoefte nader vast te stellen en [de leerling] gericht te begeleiden op haar gedrag. Hiertoe heeft verweerder, gelet op de gedragsproblemen die [de leerling] op school had en de ondersteuningsmogelijkheden op de time-out voorziening, in redelijkheid kunnen besluiten.

Op het moment dat [de leerling] bij een time-out voorziening werd geplaatst, was er nog geen sprake van dat zij niet meer zou kunnen terugkeren naar de school. De periode bij een time-out voorziening heeft er niet toe geleid dat de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] geheel kon worden vastgesteld. Immers, verzoekster heeft na het incident van 19 maart 2018 de time-out voorziening-voorziening voor haar dochter voortijdig beëindigd. Verweerder heeft vervolgens getracht [de leerling] geplaatst te krijgen op het Transferium, teneinde haar ondersteuningsbehoefte verder vast te stellen, maar hier was geen plek.

Uit de stukken en hetgeen partijen ter zitting naar voren hebben gebracht, blijkt dat zonder onderzoek en de daarmee samenhangende handelingsadviezen de school niet in de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] kon voorzien. Immers, gedragsmatig had [de leerling], gezien haar ontwikkelingsperspectief veel individuele sturing, aandacht, duidelijkheid en begeleiding nodig. Zij voelde zich snel aangevallen, had intensieve begrenzing nodig vanwege haar brutaal gedrag en kon moeilijk reflecteren op haar eigen aandeel bij incidenten. Zij had behoefte aan een rustige kleine klas met veel begeleiding. Verweerder kon dit niet bieden.

Door de op dat moment bij [de leerling] aanwezige ondersteuningsbehoefte en het uitblijven van diagnostisch onderzoek, dat verweerder niet zelf kan verzorgen, heeft verweerder zich tot het samenwerkingsverband gericht voor de beoordeling van de vraag of [de leerling] vanwege haar ondersteuningsbehoefte is aangewezen op vso. Gegeven de omstandigheden is dit naar het oordeel van de Commissie een logische stap geweest van verweerder. De TAC heeft in haar



toelichting aangegeven dat bij [de leerling] sprake is van een zware ondersteuningsvraag en meegewogen dat de jeugdarts eerder in 2018 beoordeelde dat [de leerling] slechts gedeeltelijk belastbaar was met onderwijs. Het samenwerkingsverband heeft op grond van het advies van de TAC een tlv vso toegekend. Verweerder heeft vervolgens een andere vso school, bereid gevonden [de leerling] aan te nemen. Die school kon [de leerling] op haar niveau klassikaal onderwijs aanbieden, zodat naar het oordeel van de Commissie, deze school voldoende passend was voor [de leerling]. Mede vanwege het feit dat verzoekster [de leerling] niet heeft aangemeld bij vso [school 1] is daar thans geen plaats binnen het klassikaal vso onderwijs. Die school biedt echter wel voor [de leerling] tijdelijk een individueel traject op haar niveau aan. Dit dient, alle omstandigheden meewegend, als voldoende passend te worden beoordeeld. Niet valt in te zien dat van verweerder in deze situatie moet worden verlangd de bekostiging voor [de leerling] over te hevelen naar de door verzoekster beoogde particuliere school. Nog daargelaten dat de wet daarvoor nog geen grondslag biedt. De Commissie zal het verzoek dan ook ongegrond verklaren.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

7. AANBEVELINGEN

Er is thans een situatie ontstaan waarin [de leerling] geen onderwijs volgt en nog steeds leerling is van de school. Op verweerder rust derhalve nog steeds de zorgplicht, ook wat betreft het bieden van een vorm van onderwijs (bijvoorbeeld de opvangklas) en huiswerk. Het onderzoek en de behandeling bij de kinder- en jeugdpsychiatrie zal mogelijk nader licht hebben geworpen op de ondersteuningsbehoefte van [de leerling]. De Commissie adviseert partijen dan ook, om opnieuw met elkaar in gesprek te gaan over de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] en eventuele veranderingen daarin ten opzichte van de eerdere situatie. En op grond daarvan zo nodig op zoek te gaan naar een passende school.

Aldus gedaan te Utrecht op 22 januari 2019 door mr. D. Ghidei, voorzitter, drs. O. Meulenbeek en drs. L.F.P. Niessen, leden, in aanwezigheid van mr. O.A.B. Luiken, secretaris.

mr. D. Ghidei
voorzitter

mr. O.A.B. Luiken
secretaris